

Alternatívák, Konceptiók, Innovációk Konferencia

2019 DECEMBER 15-17., GROßPETERSDORF, AUSZTRIA

PROGRAM
ABSZTRAKTOK

Sozial und Wirtschafts Forschungsgruppe
Großpetersdorf

2019

A konferencia szervezője a
Sozial und Wirtschafts Forschungsgruppe

Helyszín: 7503 Großpetersdorf, Quergasse 11, Burgenland, Ausztria

A tudományos bizottság tagjai:

Dr. *Csajbok-Twerefou Ildikó*, Ph.D., University of Accra, Accra, León, Ghana

Dr. *Karlovitz János Tibor* Ph.D., International Research Institute sro, Komárno,
Szlovákia

Dr. *Kovács Zoltán*, Ph.D., Sapientia Tudományegyetem, Marosvásárhely, Románia

Dr. *Rehó Anna*, Ph.D., Kárpátaljai Pedagógus Továbbképző Intézet, Ungvár, Ukrajna

Dr. *Remek Éva*, Ph.D., Nemzeti Közszerológati Egyetem, Budapest

Dr. *Torgyik Judit* Ph.D., Kodolányi János Egyetem, Orosháza

Dr. *Ungurean, Bogdan Constantin*, Ph.D., "Alexandru Ioan Cuza" University of Iasi,
Iasi, Romania

Szerkesztette KARLOVITZ János Tibor

Publisher

Sozial und Wirtschafts Forschungsgruppe
7503 Großpetersdorf, Quergasse 11, Burgenland, Austria

ISBN 978-3-903317-04-8

Alternatívák, Konceptciók, Innovációk Konferencia Program

2019. december 15. (Vasárnap)

Regisztráció: 10.00-tól folyamatosan

Helyszín: Großpetersdorf (Burgenland, Ausztria), Quergasse 11.

10.40 Megnyitó

11.00-12.20

1. szekció <i>Innovációk alapjai</i>	<i>Levezető elnök:</i> <i>Sasvári Péter</i>	<i>Gyarmati Gábor: Innováció és gazdasági fejlettség</i>
		<i>Herczeg Boglárka, Miskolczi Tibor, Mikáczó Andrea: Fokozatváltás a magyar tudós-utánpótlás képzésben – azaz hogyan lesz jobb a PhD képzés minősége a doktori iskolákban?</i>
		<i>Sasvári Péter, Urbanovics Anna: Merre tovább egyetemi tanárok, avagy az új publikációs minimum aspektusai a társadalomtudományban</i>
		<i>Duczon Árpád: A dízelgate-től az e-autóig. Közép-Kelet Európa új iparági közöse és Magyarország szerepe</i>

12.40-13.40

2. szekció <i>Emberek, helyzetek</i>	<i>Levezető elnök:</i> <i>Kárpáti-Daróczi Judit</i>	<i>Czövek Andrea: Segítsünk nekik, vagy tanuljunk egymástól? Egy városi szegregáció közösségfejlesztése</i>
		<i>Fucskó Mónika: Az önrendelkezés lehetőségei és korlátai intézményben élő sérült személyek esetében</i>
		<i>Szűcs Diána: Van-e még reményük az almatermesztőknek?</i>

14.00-15.20

3. szekció <i>Pálya-orientáció</i>	<i>Levezető elnök:</i> <i>Murányi Zoltán</i>	<i>Murányi Zoltán: Tanító és óvodapedagógus hallgatók felkészítése a környezeti nevelő munkájukra az Eszterházy Károly Egyetemen</i>
		<i>Fazakas Ida: Pályaorientációs módszertani eszközök – innovatív megoldások</i>
		<i>Sándor József, Kopasz Adrien Réka: „Ha leszek leszek...” – tanár leszek? Pályamotivációs elképzelések tanárjelöltek motivációs levelei alapján</i>
		<i>Kárpáti-Daróczi Judit, Karlovitz János Tibor: Érdemes-e szűrni a vállalkozói kompetenciákra?</i>

15.40-17.00

4. Session <i>Innovations in Education</i>	<i>Chairman:</i>	<i>Hegedűs, Renáta Ildikó: Interpretation of Physical Disability in a Historical Special Educational Study</i>
	<i>Éva Remek</i>	<i>Pintér, Zoltán: Understanding Learners' Motivation(s) Regarding the Selection of Language Exams According to The Task Types Applied</i>
		<i>Duczón, Árpád: The Role of Education and Language Skills in Industrial Commons</i>
		<i>Remek, Éva: "Olympic circles" – A New Concept for the European Security</i>

17.40 A szekciók zárása

2019. december 16. (hétfő)

10.00-12.00 Workshop: Hogyan lehet EU-s innovációs programot indítani?

2019. december 17. (kedd)

Fakultatív kirándulás a környéken

Absztraktok

Segítsünk nekik, vagy tanuljunk egymástól? Egy városi szegregáció közösségfejlesztése

Czövek Andrea

Eszterházy Károly Egyetem, Eger
czovek.andrea@uni-eszterhazy.hu

Egy szociális városrehabilitációs program közösségfejlesztésének egy elemét mutatom be.

Eger szegregált városrészében az öt évig tartó program egy komplex közösségfejlesztési folyamatot vitt végig, amelynek egyik eleme a fiataloknak szólt. A célja az volt, hogy növeljük az érintett településrészen élő roma fiatalok kezdeményező készségét, valamint erősítsük felelősségvállalásukat, ezáltal képessé tegyük őket, hogy tegyenek saját magukért és környezetükért. Célunk volt továbbá, hogy a gyerekek, fiatalok személyes kompetenciáinak a fejlesztésén keresztül, illetve a többségi csoportokból fiatalok bevonásával növeljük a lehetőségeiket a társadalmi integrációra.

A kiindulási alapkoncepciónkban szerepelt, hogy a társadalmi rétegek közötti kommunikáció mindenki számára előnyös, és tanulási lehetőséget biztosít. Így azonos számú roma fiatal és felsőoktatási hallgatót vontunk be a programba, és számukra kortárssegítő képzést tartottunk, hogy ezt követően közösen dolgozzanak együtt.

A programba mind két csoportból önként jelentkeztek a fiatalok, különböző motivációkkal. Heti rendszerességgel zajlottak a foglalkozások. Az eredménye az lett, hogy jobban megértette egymást a két csoport, azonban barátságok nem alakultak ki. Személyes kapcsolatok szinte egyáltalán nem maradtak, csak közösségi oldalakon tartott kapcsolódások. A szociális és pedagógus képzésben résztvevő hallgatók szívesebben választották később a hátrányos helyzetű gyerekekkel való munkát a gyakorlati idejükben, a roma fiatalok pedig aktívabban vettek részt a közösségük és a város életében.

Az előadásomban arra keresem a választ, hogy mi az előnye és korlátja az integráció elősegítést szolgáló programnak, milyen hatása van a programban résztvevők nézeteinek, prekonceptciónak az együttműködésre, illetve a segítség értelmezése hogyan befolyásolja a közös munkát.

A dízelgate-től az e-autóig. Közép-Kelet Európa új iparági közöse és Magyarország szerepe

Duczon Árpád

**PTE KTK Gazdálkodástani Doktori Iskola, Pécs
arpad.duczon@gmail.com**

2015-ben az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynöksége (EPA) cég vizsgálatai során mulasztásokat vett észre a Volkswagen csoport autóinál. Egy, a károsanyag-kibocsátást csak a vizsgálatok idejére csökkentő eszköz léte nagymértékben aláásta a dízelmotorokba vetett bizalmat, ami a piac rövid távú meggyengüléséhez vezetett. Különös módon érintette ez a közép-keleti-európai országokat (Csehország, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia), amelyek ipara jelentősen támaszkodott a főként német területről kihelyezett autóipari termelésre. A számok mögé nézve látható, hogy az autópiac jelenleg olyan veszélyforrásokkal néz szembe, amiknek következményeit még a szakértők sem tudják (klímahelyzet, Brexit). A benzines autók mellett megjelentek a különböző módon működtetett elektromos, hibrid meghajtású és gázzal/ethanollal üzemeltetett modellek. Ezek száma az előrejelzések szerint növekedni fog a következő években, amiből kiemelkednek a visegrádi csoport országai. Az itt lévő tudatos gazdaságfejlesztések hatására 2025-re ez a terület lesz az európai akkumulátorgyártás második központja, és egyben a térség gazdasági motorja. Előadásomban be kívánom mutatni, hogy a nyugati cégek számára veszélyként és károsként értelmezett kiszervezés (outsourcing) a befogadó országok számára lehetőségeket jelentenek, viszont a gazdasági helyzet változására nekik is válaszolniuk kell valamilyen módon. Az elektromos autók piaca amellett, hogy új ipari munkahelyeket teremt, további munkaerőigénnyel lép fel a kiegészítő szolgáltatások terén. Ezzel a térség gazdasági fejlődése megmaradhat és tovább fejlődhet, ami illeszkedik az Európai Unió által kidolgozott „akkumulátorgyártási láncba”. E szisztéma célja, hogy az eddig Ázsia-központú termelési és gyártási folyamatokat valamilyen módon az Európai Unió területére csábítsák, valamint hogy megkezdjék az eddig elhanyagolt szektor K+F forrásainak kibővítését. Egy ilyen európai együttműködés a magyar gazdaság számára kitűnő lehetőséget jelenthet, hogy tovább fejlessze ipari potenciálját és felkészüljön az új időszakra.

The Role of Education and Language skills in Industrial Commons

Árpád Duczon

University of Pécs, Pécs, Hungary

arpad.duczon@gmail.com

Industrial commons are critical masses of consumers, competitors, suppliers, educated workforce, infrastructure and universities and other education institutions that together form a network that serves a specific industry within a geographical location.

Industrial commons could spread across borders. One such example is the automotive-industry industrial commons of Hungary and Slovakia, which are heavily integrated, as evidenced by the layout of the major competitors as well as their suppliers. These commons join the extended automotive industry spreading from Germany to her neighbours.

It is therefore vital for Hungary to ensure ease of trading with its northern neighbours, especially Slovakia and Germany, as a large percentage of Hungary's exports are automobiles and other road vehicles and these exports are largely responsible for Hungary's positive net account balance. However, trade intensity does diminish with distance, as well as cultural or historical differences and most importantly, by a difference in languages, aptly called a language barrier. The result is that language education is of critical importance in the globalizing world.

Hungary is behind in indicators such as the number of people that can speak a second language (English/German), as well as the proficiency at using a second language compared the European average. This statement holds true for all levels of language education and all age groups. Language education in Hungary is currently unable to help reduce this divergence from the rest of the Union, as evidenced by indicators such as the percentage of primary school students learning a second language or the percentage of students in higher education learning both a second and a third language, among others.

The aim of this study is to show the governmental tools that could be utilized to help offset this disadvantage and at the same time show that every open economy that wishes to sustain or improve its competitiveness must improve language competency in every age group and every generation.

Pályaorientációs módszertani eszközök – innovatív megoldások

Fazakas Ida

Eszterházy Károly Egyetem, Eger
fazakas.ida@uni-eszterhazy.hu

A tavaszi "*Tanügy, Oktatás, Pályakép Konferencia*" előadásomban a tanárképzés pályaorientációs tartalmának megújítására kidolgozott kísérleti modellt mutattam be. Úgy véljük, hogy az Eszterházy Károly Egyetem Pályatervezési Irodája által fejlesztett és működtetett pályaorientációs felkészítés modellje, mások számára is implementálható lehet a pedagógusképzésben.

A modellünknek három fő fókusza van, egyrészt az osztatlan tanárképzésbe jelentkezett hallgatók pályaszocializációjának támogatása, másrészt a pedagógus-szerepkészlet differenciált értelmezésére való felkészítés. A modell harmadik fókusza egy olyan módszertani eszközkészlet fejlesztése, amely a pedagógiai feladat-mátrixba illeszti a pályaorientációs tevékenységet. A pályaorientációs tevékenység kijelölt feladta az iskolának, de ehhez nem rendelődik olyan elméleti és módszertani eszköztár, amely könnyedén beemelhető lehetne a tanári munkába. Az általunk fejlesztett gamifikált módszertani eszközök ezt a hiányt próbálják pótolni.

A jelen konferencia előadásában ez a harmadik fókusz kerül bemutatásra. Előadásomban kitérek a fejlesztésünk elméleti kereteire, nemzetközi és szakpolitikai ajánlások mentén elemzem a hazai pályaorientációs gyakorlatot, ahogyan az a közoktatásban megjelenik. A nemzetközi szakirodalom ma már egyértelműen megfogalmazza, hogy a pályaorientációs tevékenység csak akkor lehet hatékony, ha az nem egyszeri esemény az iskola/osztályok életében, hanem szervesen épül be folyamatjelleggel az iskolai pedagógiai tevékenységbe, és nem szűkül le a továbbtanulás kérdésére, inkább az életpálya építés kompetenciáit erősíti.

Az információs és a hagyományos öndefinícióra épülő tanácsadói munka módszertani eszköztárában szerepelnek olyan önismeretet és pályaismeretet bővítő megoldások, amelyeknek célja, hogy a tanácskérők, vagy a tanulók életpálya-építési kompetenciáit erősítsék, fejlesszék. Előadásomban bemutatom azokat az offline és online pályaorientációs eszközöket, amelyeket az irodánk fejlesztett és amelyek a folyamatelvet támogató pedagógiai munkába jól illeszthetők.

Az önrendelkezés lehetőségei és korlátai intézményben élő sérült személyek esetében

Fucskó Mónika

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Debrecen

fucsko.monika@foh.unideb.hu

Kutatásomban a fogyatékoságtudomány elméleti hátterét felhasználva arra kerestem a választ, hogy a felnőtt korú, értelmileg és halmozottan sérült személyek számára milyen lehetőségek és esetlegesen milyen akadályok merülnek fel az önrendelkezés megvalósítása területén. A vizsgálat kiterjedt egy kelet- magyarországi nagyváros összes tartós bentlakást biztosító intézményi ellátására, továbbá a családban élő fiatalok esetében a nappali szolgáltatást igénybevevők véleményének elemzésére. Vizsgálódásom során igyekeztem a különböző lakhatási formákban élő fiatalok élethelyzetének feltárására, életminőségbeli különbségek feltérképezésére. Kvalitatív kutatási módszert alkalmaztam a szociális szolgáltatásokban dolgozó szakemberek személyes véleményének és tapasztalatainak elemzésére is.

A sérült személyek esetében elsősorban fókuszcsoportos interjútechnikát alkalmazva került elemzésre a döntési szabadsághoz, választási lehetőségekhez, önrendelkezéshez kapcsolódó mindennapi tevékenységek megismerésére. A fogyatékos személyek által megfogalmazott vélemények kerültek összevetésre a szakemberek tapasztalataival. Mindezeket a megfigyelés módszerét használva egészítettem ki és vettem össze a rendszerben tapasztalható mindennapi működési eljárás módokkal, mechanizmusokkal.

Az eredményekből levont következtetéseket összevetve a tudományág elméleti elgondolásaival kívánom a javaslataimat megtenni az intézményben élő fiatalok életminőség javításának és minél magasabb fokú önrendelkezés elérésének érdekében.

Innováció és gazdasági fejlettség

Gyarmati Gábor

Óbudai Egyetem Keleti Károly Gazdasági Kar
gyarmati.gabor@kgk.uni-obuda.hu

Az innováció és a gazdasági fejlettség kapcsolatát több kutatás vizsgálta, és állapította azt meg, hogy van kapcsolat a kettő között. A vidéki térségek jellemzően agrárközpontúak, de ez nem jelenti azt, hogy nincs jelen az ipar vagy a szolgáltatás területe. A tanulmány azt vizsgálja, hogy az innováció miképpen jelenik meg a vidéki térségekben, ott milyen szereppel bír. Mennyiben egyedi, eltérő egy nagyvárosi térség innovációs jellemzőihez képest. A kutatás, támogatás, oktatás és oktatás négyesében megjelenő vidékfejlesztési irányokban megjelenő kutatás és fejlesztés, valamint innovációs tevékenység erős támogatásra szorul azokon a vidéki területeken, ahol amúgy is hátrányos helyzetűnek mondható települések, tevékenységek jelennek meg. A kutatás tapasztalatai szerint a K + F fokozódása lehet a változó gazdasági feltételekhez való alkalmazkodás első lépése. Az innovátorok jövedelme még kevésbé sikeres innovációkkal is növekedhet. Az oktatás és a képzés ösztönzi az innovációt és a munkahelyteremtést. A termelők együttműködése jelentősen javíthatja az innovatív tudás átadását, és uniós támogatások révén elősegíthetik a tagok közötti terjesztést. A klaszterek innovatív tevékenységei lefedik az innovációs folyamatot, az információ megosztásától a közös innováció generálásáig. A vidékfejlesztési partnerségek jelentős hozzáadott értéket generálhatnak az innováció terjesztésében azáltal, hogy képviselik a társadalmi értékeket és érdekeket, és segítik a helyi kezdeményezések felvételét.

Interpretation of physical disability in a historical special educational study

Renáta Ildikó, Hegedűs

**Eszterházy Károly University, Eger
hegedusrenataildiko@gmail.com**

In general, studies of educational history are normative in style, they concentrate primarily on the history of normal pedagogical entities. Key issues of theory and history of special education are concerned about individuals whose development differ from the others and aims to explore the level and the context of this difference. Descriptions and studies regarding to changes in terminology, in different aspects and historical evolution of pedagogical thinking related to individuals with special assistance is scarce. The main goal of present study is to analyze a special educational manual published in 1933, highlighting the phenomenon of physical disability. It starts with a brief historical overview followed by presenting the author. The next chapter is about the features of the manual, then, explanation of the terminology used in those days can be read, with examples and relations to medical terminology. Subsequently, there are pages about the evolution of assessment of general terms in special education and its connection to normal education according to the studied literature. Furthermore, group terms and associated educational disciplines that are remarkable and applicable with respect to formulation of special educational thinking are presented, emphasizing the group of physically disabled individuals and those who have difficulties in their movements. Disability is considered as a person-oriented paradigm in line with the studied period. According to this aspect, disability is a negative anomaly when discrepancies from biological or psychometric norms cause limitations. As closing, in the center of this historical review we discuss the relevance of disability in social policy like prevention and legal, social and economic protection, and we also provide examples.

Fokozatváltás a magyar tudós-utánpótlás képzésben – azaz hogyan lesz jobb a PhD képzés minősége a doktori iskolákban?

Herczeg Boglárka¹, Miskolczi Tibor², Mikáczó Andrea³

¹ Szent István Egyetem
Gazdálkodás és Szervezéstudományok Doktori Iskola, Gödöllő
herczeg.boglarka@gmail.com

² Budapesti Gazdasági Egyetem, Budapest
miskolczi.tibor@uni-bge.hu

³ Szent István Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar,
Gödöllő
Mikaczo.Andrea@gtk.szie.hu

Az Európai Unió gazdasági uniójának megteremtését követően, elengedhetetlen szükség volt a társadalmi unió kialakítására. A '90-es évek közepére egyértelművé vált a felsőoktatási intézmények által nyújtotta lehetőségek kiaknázásának létfontossága. Az olaszországi Bologna városában, éppen 20 évvel ezelőtt, huszonkilenc európai ország felsőoktatásért felelős minisztere, aláírásával is megerősítette azon törekvését, hogy meginduljon egy egységes, európai felsőoktatási reform, mely segíti a tagállamok felsőoktatási intézményei által kiadott képesítések ekvivalenciáját. Hazánk az elsők között írta alá a Bolognai Nyilatkozatot, ám a tényleges reform folyamatok 2005-ben kezdődtek meg, és azóta is folyamatosan változik, fejlődik a felsőoktatási minőségi kritériumok értelmezése.

Az Európai Felsőoktatási Térség felsőoktatási intézményeinek egységes minőségbiztosítási követelményeit az ESG dokumentum (*Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area*) tartalmazza, mely a 2005. évi megjelenést követően, 2015-ben került megújításra. Ez a dokumentum szolgál alapul a felsőoktatás minőségének hitelesítésére, mely hitelesítési eljárásra hazánkban a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (a továbbiakban: MAB) jogosult. A bolognai képzési szerkezet legmagasabb szintjét jelentő PhD képzés akkreditációs rendjében is egy fejlesztési folyamat vette idén kezdetét.

Az új eljárásrend a jövőben még inkább a minőségbiztosításra helyezi a hangsúlyt, nagyobb önállóságot, ezzel egyidejűleg nagyobb felelősséget is adva az intézmények kezébe. Ez azt jelenti,

hogy a jövőt tekintve a MAB „felnőttként kívánja kezelni a doktori iskolákat”, így az évenkénti akkreditációs eljárást felváltja az öt évenkénti ellenőrzés.

Jelen tanulmányban összehasonlítására kerül az eddig érvényben lévő, és az idén pilot eljárás keretében útjára indított, próba alatt álló, megújult doktori iskola akkreditációs eljárásrend. Az összehasonlító elemzés célja rávilágítani a megváltozott akkreditációs követelményekre, segítséget nyújtva ezáltal a doktori iskolákat működtető intézmények számára az új követelmények megismeréséhez, megértéséhez és alkalmazásához.

Vizsgáljuk továbbá azt is, hogy a hazai felsőoktatási intézmények miként tudják majd a megújult akkreditációs követelményeket beépíteni a mindennapi működési folyamataikba, integrálni a már meglévő, működő minőségbiztosítási rendszerbe, azaz hogyan képes érvényre jutni a PhD képzésre vonatkozó új eljárásrend a gyakorlatban.

Érdemes-e szűrni a vállalkozói kompetenciákra?

Kárpáti-Daróczi Judit, Karlovitz János Tibor

Óbudai Egyetem Keleti Károly Gazdasági Kar, Budapest

karpatidaroczi.judit@kgk.uni-obuda.hu;

karlovitz.jt@kgk.uni-obuda.hu

A foglalkoztatáspolitikákban gyakran olyan elképzelések jelennek meg, amelyek arra utalnak, hogy a munkanélküliséget ki lehet váltani egyes vállalkozásfejlesztést segítő intézkedésekkel; akár a pályakezdő fiatalok, akár a nyugdíj közeli munkavállalók munkaerő-piaci jelenléte biztosítható egyéni vállalkozóként.

Mind az oktatásban, mind a munkaerő-piacon a különböző készségek, képességek, kompetenciák mérésének számos módját találhatjuk (lásd pályaaorientációs mérések, kompetencia-tesztek, felvételi tesztek, alkalmassági vizsgálatok, 360 fokos mérés, stb.). Arra viszont nem találtunk eljárást, amely a vállalkozói és az alkalmazotti lét közötti választatot könnyítené meg egyéni szinten az alkalmasság mértékének kimutatásával. Pedig nagyon sok emberi kudarc és veszteség lenne megelőzhető, ha a vállalkozás indítása előtt a vállalkozójelöltek számára világossá válna, hogy milyen területeket kellene még fejleszteniük ahhoz, hogy életképesebb vállalkozásokat tudjanak indítani és működtetni, vagy érdemesebb lenne-e inkább az alkalmazotti léthez szükséges kompetenciákat fejleszteni.

Nemzetközi összehasonlító kutatásainkban mi erre tettünk kísérletet. Előzetes vizsgálataink során ugyanis azt állapítottuk meg, hogy mintáinkban a megkérdezetteknek csupán 5%-a adott kiemelkedően vállalkozói válaszokat. Kérdőívünk a személyes háttér, a viselkedésminták és az életmód hármas dimenziójára irányult.

Az eredményeink igazolták azon feltevésünket, hogy mivel nagyon kevesen alkalmasak vállalkozónak, ezért szükséges, előnyös és hasznos lenne egy előzetes szűrés.

Tanító és óvodapedagógus hallgatók felkészítése a környezeti nevelő munkájukra az Eszterházy Károly Egyetemen

Murányi Zoltán

Eszterházy Károly Egyetem, Eger
muranyi.zoltan@uni-eszterhazy.hu

Az óvodás és kisiskolás gyerekek nevelésében kiemelkedő szerepe van a környezeti nevelésnek, hiszen ez a korosztály kiemelkedő érzékenységgel viszonyul a témához, befogadó képessége nagy. Így életük ezen korai szakaszában történő érzékenyítésük, nevelésük egész életre szóló, meghatározó jelentőségű. Ennek megfelelően magasak az elvárásaink az óvodapedagógusok és tanítók környezeti nevelő munkájával szemben.

Kutatásunk során arra kerestük a választ, hogy egyetemünkön az óvodapedagógus és tanító szakos hallgatók szakmai és módszertani felkészítése, illetve korábbi ismereteik, saját attitűdjük megfelelő alapot biztosít-e ezen kiemelt fontosságú nevelési cél maradéktalan teljesítésére.

Az előadásban röviden áttekintjük, hogy a hallgatók szakmai/módszertani képzésében, gyakorlatában milyen hangsúllyal, illetve tartalommal jelenik meg a környezeti nevelés, milyen módszertani segédletek állnak rendelkezésükre. A kutatás lényeges elemét képező kérdőív kiértékelésével választ keresünk arra, hogy

- a hallgatók milyen ismeretekkel rendelkeznek a témában,
- mik az elképzeléseik, elvárásaik jövőbeli környezeti-nevelő munkájukkal kapcsolatban
- hogyan értékelik ilyen irányú képzésük színvonalát
- milyen elvárásokat, javaslatokat fogalmazznak meg saját képzésükkel kapcsolatban.

Fentiek alapján javaslatokat fogalmazzunk meg a képzés fejlesztésére vonatkozóan.

Understanding Learners' Motivation(s) Regarding the Selection of Language Exams According to the Task Types Applied

Zoltán Pintér

**Kisfaludy Sándor Secondary Grammar School, Sümeg
zltnpintr9@gmail.com**

Serious measures have been taken by the government since the early 90s to boost language learning after Hungary was shocked to find herself among the lowest range in the rank order regarding the EU countries' foreign language competence. In spite of a series of attempts, neither significant development regarding our language competence, nor increase in the number of language exams have been experienced so far.

This presentation aims to show the results of data indicating language learners' motivation of selecting a certain language exam system. Data have been collected with the help of a survey and reveals information on the learners' attitudes towards language exams and to what extent they are affected by their goals. The presentation also focuses on the findings of comparative analyses of task types of the most popular language exam systems and the matriculation exams in Hungary.

The data collected will help understand what lies behind a learner's decision on the type of language exam to select. Besides, analysing the task types of the matura exams while comparing and contrasting them with that of the language exams' may help language teachers perform their teaching and exam preparation work more effectively. Based on the analyses, learners may find it easier to select within the exam systems.

“Olympic circles” – A New Concept for the European Security

Éva Remek

National University of Public service, Budapest, Hungary

remek.eva@uni-nke.hu

As Pierre-Emmanuel Thomann (director on geopolitical studies at the Brussels-based European Institute for International Relations (IERI) mentioned: *„Space (geography) and time (history) are determining factors in European geopolitics. Identification of common interests based on the constraints of these factors is essential to map our common geopolitical future, and should prevail over political ideology”.*

This quote proves that we are surrounded by many different concepts. Throughout my studies and later in my work, I have listened repeatedly to the statement that one of the most useful things for us is knowing our environment, especially getting to know it and understanding how it works, as it has a significant impact on our "destiny." But just have to recognize it...must pay attention it.

Many writings, studies, and theories help us in the cognitive process, but do we really recognize, or even understand, in the multitude of information, what is essential in shaping our "destiny" - I ask.

The following article also aims to help this cognitive process with the help of a new geopolitical theory – it is called „olympic circle“. Is it method or tool in the security analysis? We are looking for the answer.

**„Ha leszek leszek...” – tanár leszek?
Pályamotivációs elképzelések tanárjelöltek
motivációs levelei alapján**

Sándor József

Eszterházy Károly Egyetem Pedagógusképző Központ
sandor.jozsef@uni-eszterhazy.hu

Kopasz Adrién Réka

Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium és Kollégium
Eszterházy Károly Egyetem Neveléstudományi Doktori Iskola
akeragrav648@gmail.com

Az 1990-es évek első felének pályaszocializációs tevékenysége és az erre irányuló kutatások elsősorban a következő kérdések megválaszolására irányultak. Mit tesz a felsőoktatás a jövő pedagógusszemélyiségeinek kialakításáért, hogyan érvényesítik a szakember-nevelésre vonatkozó pályaszocializációs ismereteiket, és főként mit vár a pedagógusképzésbe belépő tanárjelölt, mire helyezik a hangsúlyt a felsőoktatásban? A felsőoktatás európai hagyományai szilárd elvek alapján helyezik az elméleti képzésre a hangsúlyt a pedagógusképzéssel foglalkozó egyetemeken. Ugyanakkor a nevelő és segítő pályákon évtizedek óta folyamatosan megfogalmazásra kerül az igény a gyakorlati képzésre, valamint olyan tréningek kidolgozására, ahol a személyiség, mint „munkaeszköz” fejlesztésére nyílik lehetőség. A pedagógus-jelöltek esetében kifejezetten az empátia-fejlesztésre, a kapcsolati interakciók tudatosítására, a kommunikációs készség az interperszonális érzékenység fejlesztésére irányultak a törekvések, valamint arra, hogy a kritikus szakmai szerephelyzetekben felkészülten és hatékonyan tudjanak a tanárok helyt állni. Ugyanakkor ezek a nagy lendülettel meginduló és neves pszichológus-műhelyek által létrehozott személyiség-támogató és fejlesztő módszerek nem kerültek be a pedagógusképzés mindennapjaiba.

A pedagógus előmeneteli rendszer bevezetéséhez kapcsolódóan is indultak kutatások. Ezek a pedagógusjelöltek pályamotivációit az életpályamodell elemeivel összefüggésben vizsgálták. A pedagógusjelöltekkel szemben felmerül a folyamatosan megújuló szakmai tudás mellett a változó feltételekhez történő alkalmazkodást biztosító készségek és kompetenciák

elsajátításának és továbbadásának igénye. Megfogalmazásra került az a célkitűzés, hogy a folyamatosan változó feltételekhez alkalmazkodni tudó és a követelményeknek megfelelő pedagógus-jelöltek pályára vonzását, majd megtartását biztosító motivációs bázist alakítsanak ki, ami az oktatási rendszer folyamatos fejlődését biztosítja.

Kutatásunkban dokumentumelemzéssel az Eszterházy Károly Egyetem pedagógus szakjaira jelentkező hallgató-jelöltek motivációs leveleit vizsgáljuk (N=115). A vizsgálat kiterjed arra, hogy a pedagógus pályát választó hallgató-jelöltek a pálya felé történő orientációjuk során milyen motivációs tényezőket tartanak lényegesnek. Felmerül-e az egyes szakokra jelentkezők motivációjában lényegi eltérés, vagy kimutatható különbség.

Merre tovább egyetemi tanárok, avagy az új publikációs minimum aspektusai a társadalomtudományban

Sasvári Péter, Urbanovics Anna

**Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest
sasvari.peter@uni-nke.hu, anna.urbanovics@gmail.com**

2019. szeptember 1-jén lép életbe a Magyar Akkreditációs Bizottság egyetemi tanári pályázatokra vonatkozó új útmutatója, melynek követelményrendszerét 2019 júniusában tették közzé. A határozat új, minimális publikációs általános elvárásokat fogalmaz meg a pályázók felé, melyeket a tudományterületek speciális szempontjai egészítenek ki. A megfogalmazott követelmények a nemzetközi tudományos paradigmaváltás folyamataiba illeszkedve, Q1-es és Q2-es minősítésű folyóiratközlemények írását ösztönzik. Jelen tanulmány célja képet adni arról, hogy az utóbbi három évben egyetemi tanári pályázatot elnyert társadalomtudósok milyen mértékben felelnek meg ezeknek a feltételeknek. Az eredmények mutatják, hogy mindössze 23% teljesíti az általános minimum követelményeket, 40% a gazdaságtudományi és 10% a társadalomtudományi speciális szempontokat. Ezen alacsony arányok rávilágítanak olyan strukturális publikációs problémákra is, amelyek az MTA doktorok és akadémikusok körében is kimutathatók.

Van-e még reményük az almatermesztőknek?

Szűcs Diána

Óbudai Egyetem, Budapest

szucs.diana@kgk.uni-obuda.hu

A 2018. őszi almaválság valamint a 2019 tavaszán a gyümölcsösöket sújtó fagykár egyre inkább rávilágított arra, hogy a szabolcsi almatermelőknek át kell gondolniuk hogyan tovább. A tavalyi évben a felvásárlók lenyomták az alma árát, amit a termelők túlzóan alacsonynak tartottak. Tárgyalásokat folytattak, demonstráltak, úgy gondolták ők nyertek, azonban az idei tavasz hozta az újabb fekete levest: a természet alkotott és lefagyott a termés jelentős része.

Más szektorokban az üzletemberek már tapasztalják, hogy összefogás, szerveződés, és tapasztalatcsere nélkül szinte esélytelen az életben maradásuk, így rendkívül fontos lenne, hogy a mezőgazdaságban is megértsék a gazdák: együtt kell működniük, ha környezettudatosan és hatékonyan szeretnének termelni. A precíziós technológiához szükséges feltételrendszer kialakításán folyamatosan dolgoznak a szakemberek és a kormányzat: beindult a fiatal generáció oktatása és bevonása a szektorba, támogatják a mezőgazdasági gépvásárlásokat és a biogazdálkodásra történő áttérést vagy említhetnénk az öntözött területek növelésének támogatását azonban valami még mindig hiányzik.

Milyen folyamatok vezettek el az almatermelők válságához? Az előadás során bemutatásra kerül az ágazat múltbeli átalakulása, a gazdák szerveződésének és fejlődéseinek lehetséges irányai, ami feltétlenül szükséges ahhoz, hogy megalapozza a szükséges lépéseket a szervezettebb keretek közti gazdálkodáshoz.

ISBN 978-3-903317-04-8

9 783903 317048